

NIEPRZEŁOMIONY (10) *part praet pass pf*

W pisowni łącznej (8), w rozłącznej (2).

Oba e oraz oba o jasne.

sg m N nieprzełomiony (3). ◇ A nieprzełomiony (2). ◇ f N nieprzełomioną (1). ◇ G nieprzełomioną (1). ◇ A nieprzełomioną (2). ◇ pl I nieprzełomionymi (1).

Sł stp brak, Cn s.v. niezłamany, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) i XVIII w. s.v. przełamać.

W funkcji przymiotnika: Którego nie da się zniszczyć, złamać; infragibilis, infragilis, non infractus Cn (10) : Infractus – Przełomioni. [...] Legitur tamen in contraria significatione pro non fracto, confirmato, constanti et invicto – Nie przełomioni, stały. Calep 534b.

a. Odporny na działanie siły fizycznej (6) : To jest Ajaks, Grecyjej mur nieprzełomiony *KochMon* 27; *KochPs* 25; á nie tylko tak wielki poczet/ y vfiec woienny nieprzełomiony/ áni zwyciężony/ ále ieden z nich wymowę nálezę y rozum przechodzi. *SkarŻyw* 206; W Twárdéy kámiennéy wieży/ y zá troiítémi Drzwiámi siedząc Dánáé nieprzełomionými *KochPieś* 36; *KochProp* 5.

W porównaniu (1): tyto zwáli fthárzy ludzie *Grauis armaturę milites, Catafracti* / to iest w zupełney zbroi/ ktora ma stać iáko mur nie przełomiona w twoiey spráwie *BielSpr* 5v.

W charakterystycznych połączeniach: nieprzełomione(-y, -a) drzwi, łuk, mur, tarcz, ufiec.

b. Odporny na działanie siły psychicznej (3) : iednák [Witold] od przedfiewzięcia koronowánia nie dał fię Polkim posłom odwieść [...] co Krol z Pány koronnymi wyrozumiawłzy iego nieprzełomiony vmył/ [...] posłał do Papieža profząc/ áby korony nie dawał do Litwy *StryjKron* 562.

Wyrażenie: »nieprzełomiona wiara« [szyk 1:1] (2): W Iozephie iest zwierciádło cnoty/ pobożności/ Nieprzełomionéy wiáry/ ku Bogu miłości *GosłCast* 10, 56.

Cf NIEPRZEŁOMNY, PRZEŁOMIONY